

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Akademiraadets opgave er at fremme kunsten og rådgive staten i kunstneriske spørgsmål

Til Politiken Debat og Opinion
Redaktionschef Mads Zacho Teglskov
Mads.z.teglskov@pol.dk

Charlottenborg, den 14. maj 2020

Om kunst i en coronatid

I 1813 var Danmark i en dyb krise, måske den alvorligste i kongerigets historie. Landets økonomi brød sammen efter flere katastrofer. København var først brændt i 1795 og siden bombarderet i verdens første terrorbombardement i 1807, hvor landet også mistede sin dengang imponerende flåde, og i 1814 mistede vi Norge. Forud lå en vanskelig genopbygningsproces, hvor alle kendte forudsætninger var ændrede. Det var ikke kun Danmark, der var kvæstet, hele verden stod foran en ny tid, med industrialisering og kolonialisering. De gamle forståelser af verden havde spillet fallit.

I den svære situation tænkte mange nok, at kunsten ikke skulle være første prioritet. Men da Kronprins Christian Frederik, den senere Christian VIII, blev gjort bekendt med nedskæringer på Kunstakademiets budget sagde han:

Fattige og elendige er vi; lad os nu blive dumme til, saa kan vi gerne høre op med at være en Stat.

Og når vi ser på konsekvenserne af kronprinsens satsning på kunsten, var den forbløffende fremsynet.

Genopbygningen af Danmark efter krisen ledte direkte til det, vi kalder Guldalderen. En periode, hvor København blev en af Europas mest moderne og elegante byer, hvor kunstnere, arkitekter, forfattere, filosoffer, videnskabsmænd og forretningsfolk skabte værker og viden, der endnu i dag har global betydning. Genopbygningen blev anført af professor og direktør for Akademiet, C.F. Hansen, som skabte en vision for byen der fremstod lys og klar - som den nye videnskab.

Guldalderens malere begyndte at male landskabet omkring os, at se værdi i vores egne omgivelser og vores egne indbyggere i hele landet. Samtidig var de internationalt orienterede. Kunstakademiets skoler blev søgt af elever fra hele Nordeuropa. Thorvaldsen var en af verdens mest berømte billedhuggere, og man kan se på hans museumsfacade, hvordan hans hjemkomst fra Rom blev fejret af hele byen, der vel vidste, hvor vigtig kunst og kultur var for Købehavns genkomst.

Den alvorlige krise, vi står i nu, kan blive til begyndelsen på en ny guldalder, hvis vi vælger det. I mange år har skiftende danske regeringer prioriteret økonomisk vækst over alle andre menneskelige aktiviteter. Vi skal uddannes for økonomiens skyld, vi skal være raske for økonomiens skyld, vi skal innovere for økonomiens skyld. Christian VIII viste en anden vej: hvis vi prioriterer kunst og dannelse kan vi blive rige og raske som en sideeffekt.

Hvis vi bygger et smukt, bæredygtigt land og smukke, bæredygtige byer kan vi inspirere alle mulige mennesker til kreativitet og fornyelse, ikke bare kunstnere, men også videnskabsfolk og entreprenører.

Det er vigtigt, at vi lytter til videnskaben, når vi nu skal i gang med den grønne omstilling. Der er ingen vej udenom. Og det er vigtigt, at vi lytter til kunsten og bruger arkitekturen, der kan skabe de rumlige og mentale sammenhænge, vi har brug for, for at føle os trygge som mennesker.

Der findes en forestilling om, at kunst er en luksus, der kun tilkommer en særlig elite. Men det er ikke en dansk forestilling. Her har vi gennem næsten hele den moderne danmarkshistorie fastholdt, at alle fortjener kvalitet i deres omgivelser. Når vi indimellem har glemt det, er det gået galt og der er skabt slum og udgifter. Når vi prioriterer kunstnerisk kvalitet ved vi, at vi kan skabe værdier, der holder 200 år ud i fremtiden, som Guldalderens kunst, arkitektur, filosofi og videnskab har vist.

Nu er det ikke den unge industrialisering, vi skal skabe rammer for, men den nye bæredygtige fremtid. Vi skal ikke gentage den 200 år gamle historie, men skabe vores egen udgave, med vore egne redskaber og medier. Det, vi kan lære af fortiden er, at kunsten er en essentiel medspiller, når vi skal skabe fremtiden.

AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Akademiraadet står til rådighed som rådgiver i kunstneriske spørgsmål for kommunale myndigheder.